

M.A. (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-II Examination: October/November-2022
Political Science (Compulsory) Paper-VI
POLC25: Public Policy

Day and Date: Saturday, 17/12/2022
Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Who wrote the book "Governmental Process"?
 a) Gulik   b) Simon   c) Taylor   d) Truman
- 2 Feedback processing is a feature of which approach ?
 a) Increased approach   b) group approaching   c) System approach   d) None of these
- 3 Who raised the system approach?
 a) Gulik   b) White   c) Herbut Simon   d) David Eston
- 4 What is the feature of the growth approach?
 a) Flexible   b) Rigid   c) Partial Rigid   d) None of these
- 5 In what approach to public policy do they implement policy more effectively than previous policies?
 a) Growth Approach   b) System approach   c) Institutional approach   d) Group approach
- 6 Who is the leader of the Cabinet Ministers?
 a) President's   b) Attractiveists   c) Governor   d) Prime Minister
- 7 The implementation of public policy primarily depends upon ----
 a) Employee class   b) administrative capacity   c) population   d) political party
- 8 What factor does the result of the public policy produce feel more ?
 a) President   b) Judge   c) Governor   d) Prime Minister
- 9 Which factor is known as the mechanism for implementing public policy? a) Political party   b) Judiciary   c) Thinker   d) Bureaucracy
- 10 Who acts as a mediator between the people and the government in formulating public policy ?
 a) Bureaucracy   b) Pressure group   c) President   d) None of these
- 11 Agriculture is included in which list?
 a) Center   b) State   c) Concurrent   d) None of these

- 12 Make in India campaign was started during ----- Prime Minister's tenure.
 a) Indira Gandhi   b) Manmohan Singh   c) Atal Bihari Vajpayee   d) Narendra Modi
- 13 Finally ----- religion got the status of a minority community.
 a) Muslim   b) Sikh   c) Christian   d) Jain
- 14 According to Article ----- of the Constitution of India, there is a provision for equal pay for men and women for equal work.
 a) 28   b) 29   c) 39   d) 49
- 15 In Maharashtra, there is a provision of ----- percent reservation for women in Panchayat Raj.
 a) 50   b) 29   c) 27   d) 33

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Incremental Approach
- 2 System Approach
- 3 Basis of public policy making
- 4 Domestic violence

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain the role of pressure groups in the public policy process.
- 2 Public policy making governmental agencies.
- 3 Explain the policy of women empowerment in Maharashtra.
- 4 Evaluate New Education Policy 2020.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain the System Approach in public policy.
- 2 Explain the elements of implementation by defining the implementation of public policy.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 द गव्हर्नमेंटल प्रोसेस हा ग्रंथ कोणी लिहिला ?
 अ) गुलिक   ब) सायमन   क) टेलर   ड) टुमन
- 2 प्रत्यादान प्रक्रिया कोणत्या दृष्टीकोनाचे वैशिष्ट्य आहे ?
 अ) वाढीव दृष्टीकोन   ब) गट दृष्टीकोन   क) व्यवस्था दृष्टीकोन   ड) यापैकी नाही

- 3 व्यवस्था दृष्टीकोन कोणी मांडला ?
अ) गुलिक   ब) व्हाईट   क) हर्बट सायमन   ड) डेव्हिड ईस्टन
- 4 वाढीच्या दृष्टीकोनाचे वैशिष्ट्य कोणते आहे ?
अ) लवचिक   ब) अलवचिक   क) अंशतः ताठर   ड) यापैकी नाही
- 5 सार्वजनिक धोरणाच्या कोणत्या दृष्टीकोनात आधीच्या धोरणांपेक्षा जास्त प्रभावीपणे धोरणाची अंमलबजावणी करतात ?
अ) वाढीचा दृष्टीकोन   ब) व्यवस्था दृष्टीकोन   क) संस्थात्मक दृष्टीकोन   ड) गट दृष्टीकोन
- 6 कॅबिनेट मंत्र्यांचा प्रमुख नेता कोण असतो ?
अ) राष्ट्रपती   ब) महान्यायवादी   क) राज्यपाल   ड) पंतप्रधान
- 7 सार्वजनिक धोरणाची अंमलबजावणी प्रामुख्याने -----वर अवलंबून असते.
अ) कर्मचारी वर्ग   ब) प्रशासकीय क्षमता   क) लोकसंख्या   ड) राजकीय पक्ष
- 8 सार्वजनिक धोरण निर्मितीवर कोणत्या घटकाचा परिणाम अधिक जाणवतो ?
अ) राष्ट्रपती   ब) न्यायाधीश   क) राज्यपाल   ड) पंतप्रधान
- 9 सार्वजनिक धोरणाची अंमलबजावणी करणारी यंत्रणा म्हणून कोणता घटक ओळखला जातो ?
अ) राजकीय पक्ष   ब) न्यायमंडळ   क) विचारवंत   ड) नोकरशाही
- 10 सार्वजनिक धोरण निर्मिती मध्ये जनता व सरकार यांच्यामधील मध्यस्थांचे काम कोण करतात ?
अ) नोकरशाही   ब) दबावगट   क) राष्ट्रपती   ड) यापैकी नाही
- 11 कृषी हा विषय कोणत्या सूची मध्ये समाविष्ट आहे?
अ) केंद्र   ब) राज्य   क) समवर्ती   ड) यापैकी नाही
- 12 मेक इन इंडिया हे अभियान -----या पंतप्रधानाच्या काळात सुरु झाले.
अ) इंदिरा गांधी   ब) मनमोहन सिंग   क) अटलबिहारी वाजपेयी   ड) नरेंद्र मोदी
- 13 सर्वात शेवटी ----- धर्माला अल्पसंख्याक समुदायाचा दर्जा मिळाला.
अ) मुस्लिम   ब) शीख   क) ख्रिश्चन   ड) जैन
- 14 भारतीय राज्यघटनेतील ----- कलमानुसार स्त्री पुरुषांना समान कामासाठी सामान वेतन देण्याची तरतूद आहे.
अ) 28   ब) 29   क) 39   ड) 49
- 15 महाराष्ट्रात स्त्रीयांना पंचायतराज मध्ये ----- टक्के आरक्षणाची तरतूद आहे.
अ) 50   ब) 29   क) 27   ड) 33

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 वाढीचा दृष्टीकोन
- 2 व्यवस्था दृष्टीकोन
- 3 सार्वजनिक धोरण निर्मितीचे आधार
- 4 कौटुंबिक हिंसा

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 सार्वजनिक धोरण प्रक्रियेतील दबाव गटाची भूमिका स्पष्ट करा.
- 2 सार्वजनिक धोरण निर्मितीतील राजकीय घटक
- 3 महाराष्ट्रातील महिला सबलीकरणाचे धोरण स्पष्ट करा.
- 4 नवीन शैक्षणिक धोरण 2020 मूल्यमापन करा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 सार्वजनिक धोरणातील व्यवस्था दृष्टिकोन स्पष्ट करा.
- 2 सार्वजनिक धोरणाच्या अंमलबजावणीची व्याख्या सांगून अंमलबजावणीचे घटक स्पष्ट करा.

*****

Model Answer Paper

M.A. (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-II Examination: Oct./Nov.-2022
Political Science (Compulsory) Paper-VI
POLC25: Public Policy

Day and Date: Saturday, 17/12/2022
Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 द गव्हर्नमेंटल प्रोसेस हा ग्रंथ कोणी लिहिला ?

अ) गुलिक   ब) सायमन   क) टेलर   ड) टुमन

Option 4

2 प्रत्यादान प्रक्रिया कोणत्या दृष्टीकोनाचे वैशिष्ट्य आहे ?

अ) वाढीव दृष्टीकोन   ब) गट दृष्टीकोन   क) व्यवस्था दृष्टीकोन   ड) यापैकी नाही

Option 3

3 व्यवस्था दृष्टीकोन कोणी मांडला ?

अ) गुलिक   ब) व्हाईट   क) हर्बर्ट सायमन   ड) डेव्हिड ईस्टन

Option 4

4 वाढीच्या दृष्टीकोनाचे वैशिष्ट्य कोणते आहे ?

अ) लवचिक   ब) अलवचिक   क) अंशतः ताठर   ड) यापैकी नाही

Option 1

5 सार्वजनिक धोरणाच्या कोणत्या दृष्टीकोनात आधीच्या धोरणांपेक्षा जास्त प्रभावीपणे धोरणाची अंमलबजावणी करतात ?

अ) वाढीचा दृष्टीकोन   ब) व्यवस्था दृष्टीकोन   क) संस्थात्मक दृष्टीकोन   ड) गट दृष्टीकोन

Option 1

6 कॅबिनेट मंत्र्यांचा प्रमुख नेता कोण असतो ?

अ) राष्ट्रपती   ब) महान्यायवादी   क) राज्यपाल   ड) पंतप्रधान

- Option 4
7 सार्वजनिक धोरणाची अंमलबजावणी प्रामुख्याने -----वर अवलंबून असते.
अ) कर्मचारी वर्ग   ब) प्रशासकीय क्षमता   क) लोकसंख्या   ड) राजकीय पक्ष

- Option 1
8 सार्वजनिक धोरण निर्मितीवर कोणत्या घटकाचा परिणाम अधिक जाणवतो ?
अ) राष्ट्रपती   ब) न्यायाधीश   क) राज्यपाल   ड) पंतप्रधान

- Option 4
9 सार्वजनिक धोरणाची अंमलबजावणी करणारी यंत्रणा म्हणून कोणता घटक ओळखला जातो ?
अ) राजकीय पक्ष   ब) न्यायमंडळ   क) विचारवंत   ड) नोकरशाही

- Option 4
10 सार्वजनिक धोरण निर्मिती मध्ये जनता व सरकार यांच्यामधील मध्यस्थांचे काम कोण करतात ?
अ) नोकरशाही   ब) दबावगट   क) राष्ट्रपती   ड) यापैकी नाही

- Option 3
11 कृषी हा विषय कोणत्या सूची मध्ये समाविष्ट आहे?
अ) केंद्र   ब) राज्य   क) समवर्ती   ड) यापैकी नाही

- Option 2
12 मेक इन इंडिया हे अभियान -----या पंतप्रधानाच्या काळात सुरु झाले.
अ) इंदिरा गांधी   ब) मनमोहन सिंग   क) अटलबिहारी वाजपेयी   ड) नरेंद्र मोदी

- Option 4
13 सर्वात शेवटी ----- धर्माला अल्पसंख्याक समुदायाचा दर्जा मिळाला.
अ) मुस्लिम   ब) शीख   क) ख्रिश्चन   ड) जैन

- Option 4
14 भारतीय राज्यघटनेतील ----- कलमानुसार स्त्री पुरुषांना समान कामासाठी सामान वेतन देण्याची तरतूद आहे.
अ) 28   ब) 29   क) 39   ड) 49

- Option 3
15 महाराष्ट्रात स्त्रीयांना पंचायतराज मध्ये ----- टक्के आरक्षणाची तरतूद आहे.
अ) 50   ब) 29   क) 27   ड) 33

Option 1
Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 वाढीचा दृष्टीकोन

Ans:

2 व्यवस्था दृष्टीकोन

Ans:

3 सार्वजनिक धोरण निर्मितीचे आधार

Ans:

4 कौटुंबिक हिंसा

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 सार्वजनिक धोरण प्रक्रियेतील दबाव गटाची भूमिका स्पष्ट करा.

Ans:

- 2 सार्वजनिक धोरण निर्मितीतील राजकीय घटक

Ans:

- 3 महाराष्ट्रातील महिला सबलीकरणाचे धोरण स्पष्ट करा.

Ans:

- 4 नवीन शैक्षणिक धोरण 2020 मूल्यमापन करा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 सार्वजनिक धोरणातील व्यवस्था दृष्टिकोन स्पष्ट करा.

Ans:

- 2 सार्वजनिक धोरणाच्या अंमलबजावणीची व्याख्या सांगून अंमलबजावणीचे घटक स्पष्ट करा.

Ans:

*****